

Prima instanță: Judecătoria Soroca
(judecător Ghenadie Mîra)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți
(judecători Iulia Grosu, Aliona Coercenco, Andrian Ciobanu)

Î N C H E I E R E

21 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în următoarea componență
Președintele completului
Judecători

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Luiza Gafton

examinând admisibilitatea recursului declarat de Cazac Maria,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Casian Sergiu împotriva lui
Cazac Arcadii și Cazac Maria cu privire la determinarea cotei-părți ideale din proprietatea
comună,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 26 octombrie 2017, prin care a fost respins
apelul declarat de Cazac Maria și menținută hotărârea Judecătoriei Soroca din 22 mai 2017,

c o n s t a t ă :

La data de 24 octombrie 2016, Casian Sergiu a înaintat în instanță cerere de chemare
în judecată împotriva lui Cazac Arcadii și Cazac Maria cu privire la determinarea cotei-părți
ideale din proprietatea comună (f.d.4-5).

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că prin încheierea Curții de Apel Bălți din
14 iulie 2015 s-a stabilit lichidatorului SRL "Fumărița" – Casian Sergiu o remunerație în
mărime de 243685,26 lei, pentru activitatea în funcția de administrator al insolvenței
SRL "Fumărița". Potrivit actului judecătoresc nominalizat, s-a dispus încasarea sumei
stabilite din contul patrimoniului membrilor organelor de conducere ale debitorului SRL
„Fumărița” - Bostan Nicolaie și Cazac Maria.

Indică că titlul executoriu a fost transmis spre executare executorului judecătoresc
Agariei Andrian. Iar în cadrul procedurii de executare s-a constatat că, Cazac Maria și Cazac
Arcadii au în proprietate următoarele bunuri: casa de locuit cu suprafața de 84.2 m. p. cu
numărul cadastral xxxxxxxx și teren aferent cu suprafața de 0.1825 ha cu numărul cadastral
xxxxxxx, construcție accesorie cu suprafața de 56.9 m.p. cu numărul cadastral xxxxxxxx,
construcție accesorie cu suprafața de 56.9 m.p. cu numărul cadastral xxxxxxxx, teren cu
destinația - grădină, cu suprafața de 0.2501 ha cu numărul cadastral xxxxxxxx; teren agricol
cu suprafața 2.0241 ha cu numărul cadastral xxxxxxxx; teren agricol cu suprafața 2.0241 ha
cu numărul cadastral 7838104.036.

În scopul urmăririi unei cote-părți ideale a bunului din proprietatea comună în devălmășie a soților Cazac, reclamantul solicită determinarea cotelor-părți egale a bunului - proprietate comună în devălmășie a Mariei Cazac și Arcadie Cazac, determinând fiecăruia câte 1/2 cotă-parte din: casa de locuit cu suprafața de 84.2 m.p. cu numărul cadastral xxxxxxxx, construcție accesorie cu suprafața de 56,9 m.p. cu numărul cadastral xxxxxxxx, construcție accesorie cu suprafața de 56.9 m.p. cu numărul cadastral xxxxxxxx, teren cu destinația - grădină cu suprafața de 0.2501 ha cu numărul cadastral xxxxxxxx, teren agricol cu suprafața 2.0241 ha cu numărul cadastral 7838104.035, teren agricol cu suprafața 2.0241 ha cu numărul cadastral xxxxxxxx amplasate în extravilanul satului Pârilița, raionul Soroca.

Prin hotărârea Judecătorei Soroca din 22 mai 2017, cererea de chemare în judecată înaintată de Casian Sergiu către Cazac Maria și Cazac Arcadii privind determinarea cotei părți ideale din proprietatea comună, a fost admisă (f.d. 81, 85-86).

Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți, prin decizia din 26 octombrie 2017, a respins apelul declarat de Cazac Maria împotriva hotărârii Judecătorei Soroca din 22 mai 2017, cu menținerea hotărârii primei instanțe (f.d. 173-183).

În motivarea soluțiilor sale, instanțele ierarhic inferioare cu trimitere la prevederile art. 20, 24, 25, 26 din Codul Familiei, art. 353, 370, 371 din Codul Civil, precum și prevederile art. 95 din Codul de Executare au concluzionat că, Casian Sergiu este îndreptățit de a solicita determinarea cotelor-părți ideale din proprietatea comună a soților Cazac Arcadie și Cazac Maria.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la data de 05 ianuarie 2018, Cazac Maria a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 26 octombrie 2017, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri (f. d. 122-123).

Verificând argumentele invocate de către recurent în cererea de recurs, pe baza materialelor din dosar, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Cazac Maria este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 08 februarie 2018 Curtea Supremă de Justiție a expediat intimatului o copie a cererii de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii copiei respective (f.d. 133).

Având în vedere că în termenul acordat, intimatul nu a depus referință la cererea de recurs declarată de Cazac Maria, instanța de recurs a dispus examinarea admisibilității recursului în lipsa acesteia.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Potrivit scrisorii de însoțire nr. 22169 (f.d.118), decizia Curții de Apel Bălți din 26 octombrie 2017 a fost expediată în adresa părților la data de 03 noiembrie 2017, recepționată

de aceștea la data 08.11.2017 (f.d.119) și respectiv la data de 09.11.2017, astfel recursul depus la data de 05 ianuarie 2018 se consideră a fi declarat în termen.

În conformitate cu art. 433 lit. c) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

În speță, recursul a fost înaintat de Cazac Maria, astfel temeiul stipulat de art. 433 lit. c) Cod de procedură civilă nu are incidență.

Potrivit art. 433 lit. d) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

La caz, completul relevă că nici temeiul prevăzut de art. 433 lit. d) Cod de procedură civilă nu este aplicabil.

Luând în considerare cele constatate supra, completul conchide că recursul nu poate fi considerat inadmisibil în baza temeiurilor enumerate la art. 433 lit. b), c) sau d) Cod de procedură civilă.

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului raportor cu privire la încadrarea celor invocate în recurs în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2)-(4) Cod de procedură civilă, completul constată existența temeiului de inadmisibilitate stipulat la art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă.

Conform art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Potrivit art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Conform art. 432 alin. (3) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă prevede că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Aceste dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a 2-a, Cap. XXXVIII, Cod de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește în exclusivitate probleme de drept material și procedural, verificându-se legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, sarcina instanței de recurs la această etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În speță, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate. Iar din conținutul cererii de recurs rezultă că, în mare parte, recurentul a reluat criticile formulate în fazele procesuale anterioare, asupra cărora instanța de apel și instanța de fond s-au pronunțat cu suficientă putere de convingere, iar invocarea pretinselor încălcări admise de instanța de apel și prima instanță nu sunt suficient de fundamentate și nu au vocația de a conduce la modificarea soluției în prezenta cauză civilă.

Completul evidențiază că, în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justiție și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile *Delcourt contra Belgiei* din 17 ianuarie 1970 și *Erfar-Avef contra Greciei* din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea *Trevisanato contra Italiei* din 15 septembrie 2016).

Completul reține că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea *Hansen contra Norvegiei* din 2 octombrie 2014), iar în concepția CtEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea *Nersesyan contra Armeniei* din 19 ianuarie 2010).

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Din considerentele nominalizate și având în vedere faptul că instanțele ierarhic inferioare au examinat cauza sub toate aspectele, cu respectarea normelor de procedură și aplicarea corectă a legii materiale, iar în esența lor, argumentele principale ale recursului, care sunt similare argumentelor invocate în instanța de apel, au fost verificate minuțios la judecarea cauzei în ordinea de apel și în prima instanță, Colegiului civil, comercial și

contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge în mod unanim la concluzia de a considera recursul declarat de Cazac Maria ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Cazac Maria se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului

Ala Cobăneanu

Judecători

Dumitru Mardari

Luiza Gafton